

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-01-37605 ויטון נ' יבנקובסקי ואח'

בפני כבוד השופט אמיר דהאן

התובעת ד'

נגד

הנתבעים
1. יובל יבנקובסקי
2. המכון לאבחון עסקי בע"מ

פסק דין

1
2 בפניי תביעה נזיקית בגין הפרת חובת זהירות הנוגעת לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, וסעיף
3 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשס"ח-2008.

4
5 התובעת היא עו"ד ואדריכלית המנהלת עסק פרטי בתחומי עיסוק אלה. הנתבעים הם אדם ותאגיד
6 המצוי בשליטתו, העוסקים בייעוץ בתחומי מנהל העסקים ומציעים מידע ושירותים לציבור בעלי
7 העסקים בתורת הניהול, לרבות ספר שנכתב על ידי הנתבע 1, וקיום סדנאות והרצאות הניתנות
8 בחינם, וכן פעילות ציבורית אחרת.

כתבי הטענות

9
10 עילת התביעה היא הודעות ששלחו הנתבעים לתובעת בדואר אלקטרוני ובמסרונים SMS המכילים,
11 לדברי התובעת, פרסומות, בין התאריכים 26.8.2013 – 14.12.2015. בסך הכל מנתה התובעת 31
12 דברי פרסומות, אשר נשלחו ללא הסכמתה, וחרף בקשות חוזרות ונשנות שלה לחדול מלשלוח לה
13 דברי פרסומות.

14
15 כתב התביעה רצוף באסמכתאות משפטיות, ומגולל תמונה שלפיה הוטרה התובעת פעמים רבות
16 באמצעות אותם מסרים על-ידי הנתבעים.

17
18 הסעד המבוקש הוא פיצויי נזיקין בסך של 1,000 ש"ח לכול הפרה, וכן 2,000 ש"ח נוספים בגין הפרת
19 חוק הגנת הפרטיות. כן נתבע שכר טרחה (התובעת היא עורכת-דין).

20
21 כתב ההגנה מפרט קשר בין התובעת לנתבעת 2 – קשר אשר לא עלה בכתב התביעה – שראשיתו
22 כאשר התובעת ביקשה לקבל אבחון עסקי ממוחשב באתרה של הנתבעת ביום 8.9.2013, מסרה את
23 כול פרטיה, הגיעה לסדנה חנימית בת 3 שעות, וגם שם מסרה את כול פרטי ההתקשרות עמה, רכשה
24 ספר מאת הנתבע 1. באותו הזמן הציגה התובעת את עצמה כמי שמנהלת עסק בתחום האדריכלות.
25
26

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-01-37605 ויטון נ' יבנקובסקי ואח'

1 עוד נטען בכתב ההגנה כי התנהגותה של התובעת נגועה בחוסר תום-לב שכן בכתב התביעה לא מופיע
2 כל קשר שהוא לנתבעים לבד מהפרסומים, וכאמור, בין התובעת לבין הנתבעים היה קשר ממושך.

3
4 הנתבעים טענו כי המסרים אינם דברי פרסומת כלל, אלא הזמנה לסדנה בחינם, שבה נכחה התובעת
5 ללא תשלום למעט ההוצאה של 99 ש"ח שהוציאה שקנתה את הספר, וכן המדובר בהזמנה לפגישות
6 האבחון שנערכו לה, גם הן ללא תשלום.

7
8 הנתבע 1 העיד כי הוא מחבר ספרות מקצועית בתחום הניהול, ונוהג לשמור על קשר עם אנשים
9 שביקרו בסדנאותיו או קראו את ספריו, ואין במסרים משום עידוד לרכישת נכס או שירות.

הדין

10
11 בדיון הודו הנתבעים כי אכן שלחו פניות לתובעת. לדבריהם, אין להם תיעוד של כול ההודעות, אולם
12 יש להם הסתייגות מ-7 הודעות שנשלחו, על-פי התמונות שצורפו לכתב התביעה, מכתובת דוא"ל
13 האופיינית לחברת "פלאפון" ואינה שלהם, אף שהתוכן של אותם מסרונים זוהה על ידם כשייך להם.

14
15 התובעת הודתה בדיון כי אכן נרשמה ביום 26.8.2013 לסדנה אצל הנתבעת, ואף הגיעה לסדנה
16 במטרה לקבל "אבחון עסקי" חינם. לדבריה, הסדנה הייתה ביום 2.9.2013, התקשרו אליה ושכנעו
17 אותה להגיע, היא רכשה את הספר, השאירה פרטים בכדי לקבל קבלה, והחלה לקבל מהנתבעים
18 הודעות דוא"ל נוספות שכותרתן "אבחון עסקי" ו"חשבונית מס". לאחר מכן התבקשה למלא אבחון
19 עסקי ממוחשב, שאותו מילאה, לרבות פרטיה, אך לא קיבלה אבחון עסקי. עוד העידה כי ביום
20 14.12.2015 שלחה בפקס לנתבעת 2 דרישה לחדול, ואחר-כך מסרה כי שלחה גם לפני כן, אך אין לה
21 תיעוד על כך, כי החליפה מכשיר טלפון.

22
23 הנתבע 1 העיד כי הוא עוסק בכתיבת ספרים, בהרצאות ובמחקר, ונוהג לשמור על קשר עם לקוחותיו
24 באמצעים אלקטרוניים, וכי המדובר בתביעה של לקוחה שלא הייתה מרוצה מהשירות שקיבלה.
25 הנתבע 1 העיד כי לא קיבל דרישת חדילה, אחרת היה חדל, וכך בדק ברישומיו.

26
27 הצדדים ביקשו להגיש סיכומים בכתב.

28
29 **בסיכומי התובעת** הוקדש פרק ארוך להתחמקות מקבלת כתבי בי-דין של הנתבעים, וכן חזרה על
30 טענותיה בכתב התביעה ובעת הדיון. לעניין שאלת הפרסומת, טענה התובעת כי המטרה העקיפה של
31 כול המשלוחים הייתה להביא אותה לרכישת הספר ולסדנאות בתשלום. יצוין כי התביעה הוגשה
32 ביום 19.1.2016, אך הסיכומים הכילו גם ראיות המתייחסות לדברים שנעשו לאחר הגשת התביעה,
33 לרבות חקירות פרטיות לאיתור ומסרונים שלכאורה נשלחו מהנתבעים אל התובעת.

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-01-37605 ויטון נ' יבנקובסקי ואח'

1 **סיכומי הנתבעים** חזרו על הטענות בכתב ההגנה שלפיהן הסתירה התובעת את הקשר העסקי בינה
2 לבין הנתבעים, חזרו על הטענה כי מסריהם אינם בגדר דברי פרסומת, והכילו פירוט של ההוצאות
3 והנזקים שנגרמו ושעלולים להיגרם מעצם הגשת התביעה.
4

5 **לאחר סיכומים** הגישה התובעת הודעה נוספת לבית המשפט, שלפיה נשלח מסרון נוסף למספרה,
6 הפונה אל "בטי" ומזמין אותה לסדנה. ברור כי אין המדובר בעובדה שניתנת להוספה לתביעה
7 שבפניי, כשם שכול פעולה אחרת שנעשתה אחרי הגשת התביעה איננה ניתנת להיכלל בה אלא על
8 דרך של תיקון ברשות של כתב התביעה – תיקון אשר לא נתבקש, וכול הגשה של ראיות שתכליתן
9 להשחיר את פניו של צד לאחר הסיכומים ולא על-פי סדר הדין, דינה מחיקה על הסף.
10

דיון והכרעה

טענת הנתבעים לחוסר תום לב שבסדרי הדין

11
12
13 לאחר שמיעת הצדדים, מקבל בית המשפט את טענת הנתבעים כי התובעת עמדה בקשר איתם
14 מרצונה שלה, וכי כתב התביעה אמור היה להכיל עובדות אלה, שכן מקריאה של כתב התביעה ניתן
15 אכן להתרשם שהנתבעים הטרידו את התובעת ללא קשר כלשהו אליה וללא הסכמתה – מה שאינו
16 נכון עובדתית.
17

18 הסתבר בדיון כי התובעת נענתה להזמנות מילאה טפסים, מסרה פרטים ובמשך תקופה ממושכת
19 קיבלה את המסרים בלא שהרימה את נטל ההוכחה כי ביקשה לנתק את הקשר עם הנתבעים עד יום
20 14.12.2015 או כי תוכן הטפסים והפרטים שמילאה אינו עונה על דרישות סעיף 30א(ג)(1) לחוק
21 התקשורת (בזק ושידורים).
22

23 בית המשפט מצא לנכון לקבל גם את טענות הנתבעים בדבר חריגה מסדרי הדין בהגשת מסמכים
24 לאחר הסיכומים. אין מקום לדון בשאלה אותה עוררו לעניין אמיתות המשלוח של אותם
25 המסרונים.
26

29 המסרים אשר שוגרו לתובעת בתקופה שבה עמדה בקשר עם הנתבעים עד ליום 14.12.2015

27 בית המשפט מצא כי כול המסרים שנשלחו לתובעת עד לזמן סביר לאחר יום דרישת החדילה (אשר
28 נשלחה בפקס ביום 14.12.2015) אינם בגדר הפרת סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים) שכן
29 נשלחו במסגרת קשר דו צדדי בין הנתבעים לתובע.
30
31

שני המסרים ששוגרו לנתבעת לאחר דרישת החדילה

32
33 הואיל וכתב התביעה הוגש ביום 19.1.2016, בחן בית-המשפט ומצא כי לאחר דרישת החדילה
34 נשלחה הודעת דוא"ל אחת, המסומנות כנספח 44, ומציעה סדנת רווחיות חינמית חדשה של הנתבע
35 1, ומסרון אחד מיום 12.1.2016, המזמין ל"סדנת המשך", גם היא בחינם.
36
37

סיווג של המסרים כדברי פרסומת

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-01-37605 ויטון נ' יבנקובסקי ואח'

1 סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושידורים) מגדיר את המונח "דבר פרסומת" כדלקמן:

2
3 **"דבר פרסומת" – מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד רכישת מוצר או**
4 **שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת וכן מסר המופץ לציבור הרחב**
5 **שמטרתו בקשת תרומה או תעמולה;**
6

7 עיון בתוכן ההודעות נראה כי הן מנוסחות בצורה זהירה, ומטרתן העיקרית היא לטפח את תדמיתו
8 של הנתבע 1, וכן מנוסחות באופן שמנתק דרישת תשלום כלשהי מן הטקסט. בשני המסרים מודגש
9 כי הפגישות הן חנים, או "שירות לציבור", ואין לראות בהן פרסומת לשירות כלשהו בתשלום.

10
11 גם לפי עדותה של התובעת עצמה, למשתתפי הסדנה מוצע לרכוש את הספר באמצעות דיילת, והיא
12 אכן רכשה אותו עובר להודעת החדילה, וכאמור, הנתבע 1 העיד שהוא נוהג לשמור על קשר עם
13 האנשים שרכשו את ספרו באמצעים אלה.

14
15 בהודעות אין רשימת שירותים, אין מחירים, ואף ש"ריח פרסומת" נודף מהן, הרי שהן מהוות, לכול
16 היותר, תחילתו של תהליך – חנימי במפורש – שבסופו ייתכן שיוצעו מוצרים או שירותים בתשלום
17 או שדי יהיה לנתבעים בפרסומם-שלהם בקרב הקהילה העסקית.

18
19 אני סבור כי יש לפרש באופן דווקני ומצומצם את הגדרת החוק, שכן המדובר בחוק המגביל את
20 חופש הביטוי, על-מנת להילחם באופן יעיל בתופעה קשה וכלל-עולמית המכונה "דואר זבל" (spam)
21 (וראו סקירה מקיפה לעניין זה ברע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (פורסם בנבו, 4.8.2014)).

22
23 **איזון זה דורש הגנה על הנמען, אך גם הגנה מסוימת על השולח.**

24
25 יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט ענבר בת"צ 16392-06-13 כהן חללה נ' איי אי גי ישראל חברה
26 לביטוח בע"מ (מתוך הערות בית המשפט מפרוטוקול דיון מיום 29.4.2014):

27
28 מעבר לשאלות של הפרשנות הפורמלית, יש עניין של מדיניות וצריך להפעיל
29 שכל ישר, ולחשוב גם מה הייתה המטרה של המחוקק כאשר הוא חוקק את
30 חוק הספאם, ואני רוצה לתת שתי דוגמאות [...] האחת – רופא שיניים שיש לו
31 מרפאה ששולח מסרים ללקוחות של המרפאה שהגיע הזמן של הבדיקה
32 השנתית ומזמין אותם לבצע את הבדיקה השנתית. אותו דבר אפשר לשאול
33 לגבי השיננית, שמזכירה את התור התקופתי, או לגבי הרופא שמזכיר שהגיע
34 זמן של בדיקות הדם השנתיות שעולות כסף, ומזמין לבצע ונותן אפילו קישור
35 איפה לבצע. או רופא הנשים שמזכיר שצריך לעשות ממוגרפיה, וכהנה וכהנה.
36 והשאלה קשורה גם לפרשנות של המומחים שדיברנו עליהם קודם, כלומר
37 "באופן מסחרי" ו"עידוד רכישת מוצר", והשאלה האם לא צריך לפרש ולומר

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-01-37605 ויטון נ' יבנקובסקי ואח'

1 שכדי להיכנס למונחים האלה, צריך שהמטרה היחידה או לפחות המטרה
2 הדומיננטית העיקרית תהיה לשכנע בן אדם להוציא כסף כאשר מה שיש
3 ברקע זה ה"ביזנס" לזה מכוון המונח "באופן מסחרי", ולעומת זאת כאשר יש
4 לנו ולו כמטרה עיקרית או אחת מבין המטרות העיקריות היבט של מתן
5 שירות, כמו בדוגמאות שנתתי או כמו במקרה שלנו, זה לא נכנס לגדר האיסור
6 שבחוק.

7
8 בסופו של יום, נמחקה הבקשה בת"צ הנ"ל בהסכמה בעקבות ההבנה והמלצת בית המשפט כי מסר
9 מעורב אשר לא ניתן לומר כי מטרתו היחידה היא עידוד להוצאת כספים אינו בא בגדר פרסומת
10 כהגדרתה בחוק.

11
12 יש להדגיש, על-מנת להסיר מכשול מפני עיוור, כי המדובר במקרה גבולי, אשר עשוי להראות
13 כפרסומת, אך בהינתן הגדרות החוק ותכליתו, אין להכניסו בגדר הגדרת "דבר פרסומת".

14
15 לשיטתי, מסר מפרסם אמור להיות מסוים דיו כדי שהנמען יוכל להבין, למצער, מה מוצע לו ובאיזה
16 תשלום, מטרתו היחידה תהיה עידוד הוצאת כסף ואין בהכרח לדון מסר על-פי אחריותו או פעולות
17 שבוצעו לאחר שאדם הגיע למקום כתוצאה מהמסר.

18
19 שני המסרים אשר נמסרו לאחר תאריך בקשת החדילה מהווים הזמנה לסדנת המשך ב-18.1.2016,
20 מודגש בהם שהיא חינם וללא עלות, ונראה כי הם מיועדים למי שכבר קרא את הספר, ומן הסתם גם
21 קנה אותו, השתתף בסדנה קודמת, כמו התובעת עצמה, ולא נראה כי מסרים אלה מעודדים דבר חוץ
22 מפרסומם של הנתבעים עצמם.

23
24 **לסיכום נראה כי התובעת לא הרימה את נטל ההוכחה בעניין היותן של ההודעות בגדר "דבר**
25 **פרסומת" כהגדרתו בחוק.**

הטרדה אחרת – חוק הגנת הפרטיות

26
27 לעניין טענת התובעת על הפרת הוראת חוק הגנת הפרטיות, הרי שהמונח "הטרדה אחרת" שבו נוקט
28 החוק, אינו מתאים להתנהגות הנתבעים כפי שהוכחה בפניי. לאחר תקופת תקשורת ארוכה, שכללה
29 השתתפות בסדנה, רכישת ספר, מילוי פרטים וטפסים אלקטרוניים, לא ניתן לראות בשתי הודעות,
30 הנשלחות זמן של פחות מחודש לאחר הודעת החדילה, כהטרדה מכל מקום שקלתי את עדותו של
31 הנתבע 1 כי לא קיבל את הפקס, אל מול עדותה של התובעת, שאליה צורף אישור משלוח פקס, כי
32 שלחה את הפקס, ונוכח ההתרשמות מהעדים לא אוכל לקבוע כי הורם הנטל גם בעניין זה, ומכאן
33 שיש לדחות את התביעה בעילה זו.

משמעות הפגמים בכתב התביעה

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-01-37605 ויטון נ' יבנקובסקי ואח'

1 כאמור לאחר עיון בכתב התביעה אל מול פרוטוקול הדיון, מצאתי כי יש לקבל את טענת הנתבעים
2 על כך שפרט מהותי של קשר שארך למעלה משנתיים בינם לבין התובעת לא הובא כעובדה בכתב
3 התביעה. חובת תום-הלב, על-פי סעיף 61 לחוק החוזים, הינה עקרון-על במשפטנו (וראו ד"נ 22/82
4 בית יולס בע"מ נ' רביב משה ושות' בע"מ, פ"ד מג(1) 441 (1989); רע"א 4447/07 מור נ' ברק
5 אי.טי.סי [1995] החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ, פ"ד סג(3) 664 (2010) וכך דודי שוורץ
6 סדר דין אזרחי – חידושים, תהליכים ומגמות (2007)). גילוי עובדה כה מהותית – ראוי שיבוא כבר
7 בכתב התביעה.

8
9 לא למותר לציין כי על יסוד כתב תביעה זה התבקש בית-המשפט על-ידי התובעת ליתן פסק-דין
10 בהיעדר הגנה. אילו היה בית-המשפט נעתר לבקשה, נמצא שהיה ניתן פסק-דין על יסוד כתב תביעה
11 המסתיר עובדה מהותית, אשר שומטת את העילה מרובם המכריע של המסרים נשוא כתב התביעה.
12 גם אם היה בית-המשפט מוכן למחול על התנהגות שכזו מתובע בתביעה קטנה, הרי שספק אם יש
13 להתייחס באופן זה לתובעת שהיא עורכת-דין במקצועה.

סוף דבר

14
15
16 התובעת לא הרימה את נטל ההוכחה המוטל עליה להוכיח את יסודות העוולה האמורה בסעיף 30א
17 לחוק התקשרות (בזק ושידורים) ובסעיף 1(1) לחוק הגנת הפרטיות.

18
19 התביעה נדחית.

20
21 נוכח הנסיבות המיוחדות, תשלם התובעת הוצאות הנתבעים בסך 1,500 ש"ח.

22
23 ניתן היום, י"א אדר תשע"ז, 09 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.

24
25 המזכירות תעביר העתק מפסק-הדין לצדדים.
26

אמיר דהאן, שופט

27
28